Ч. 272 (14.169). Львів, субота 12. жовтня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Італійські війська підготовлюються до загального наступу.

Абісинський протинаступ.

ВПАВ ІТАЛІЙСЬКИЙ ЛІТАК.

АДДІС-АБЕБА, 11. 10. ПАТ. На гору Атале від Аксум упав італійський літак. 2 летунів згинуло, двох ранених. Італійська піхота в Огадені пішла вперед між Ґерлюгубі і Сорагай.

ВИЧІКУЮЧА ТАКТИКА АБІСИНЦІВ.

ПАРИЖ, 11. 10. ПАТ. З Аддіс-Абеби повідомляють: Ситуація на відтинку Адуа—Аксум—Адіграт північного фронту не змінилась. Після боїв з італійськими військами Рас Сеюм, що командує цим відтинком, рішився врешті **підпорядкуватись тактиці начальної абісинської влади**, значить **завернути свої війська до першого пасма гір**. Рас Сеюм, що стоїть на чолі **100-тисячної армії** зайняв становище в горах напроти Адуї й дожидає на прикази цісаря. Зі столиці строго наказане **не зачинати битви з італійськими військами без приказу. Якщо абісинці** затримають цю тактику й надалі, **не можна в найближчому часі сподіватись ніякої більшої битви на цім відтинку.**

Рас Касса, що командує **70-тисячною армією** не навязав іще контакту з армією Раса Сеюма.

Рас Аєлю, що стоїть зі своєю **40-тисячною** армією біля трикутника з кордонів Абісинії, Еритреї і Судану, **наступає на італійців, намагаючись розірвати лучність між Асмарою й італійською армією, що оперує під Адуєю.**

В Аддіс--Абебі знову говорять, що **абісинці здобули Аді Кає.** Влада цього міста, що симпатизувала з Абисинією, мабуть тайком впустила їх у місто. Головну увагу зачинають звертати тепер на південний відтинок, де італійські війська зачали війну здовж ріки Веббе Скібелі.

Італійська піхота йде вперед на цілім відтинку в Огадені. Її сильно підпомагає ескадра бомбовозів.

ІТАЛІЙЦІ ЗДОБУЛИ ҐЕРЛЮҐУБІ.

ПАРИЖ, 11. 10. ПАТ. З Аддіс-Абеби повідомляють: **Італійський консуль в Адуї Франка, про якого долю побоювались, перебуває, як остаточно виявилось в неволі у Раса Сеюма.**

У висліді наступу італійських військ в Огадені зайнято місцевість Ґерльоґубі.

РИМ, 11. 10. ПАТ. Вчора не оголосили ніякого комунікату.

НА СКРІПЛЕННЯ ФРОНТУ.

РИМ, 11. 10. ПАТ. Нині відпливе з Неаполю військовий транспорт, що має понад 3 тисячі людей з дивізії „Сільвія" та до добровольської дивізії „3. січня". Вчора вночі відплив корабель „Біянкамано" з транспортом 40 старшин і 130 рядовиків, також шпитальний корабель „Ґелоан".

ІТАЛІЙСЬКІ ВІДДІЛИ ОБСАДИЛИ ВСІ ВЕРШКИ І ПРОВАЛИ.

АСМАРА, 11. 10. ПАТ. Ліве крило північної італійської армії під командою ґен. Сантінія у вівторок пішло вперед на 15 км. на південний схід від Адіґрату та дійшло до Едаґа Івус, де зустрінуло сильний опір, що його зломило. **Група військ ґен. Маравіня зайняла всі вершки і гірські провали на північному сході й на схід від Адуї.**

Війська Раса Сеюма відступили до долини Марафтшоайфу 10 км. на схід від Адуї й там закріпились в окопах. Тому італійці перед дальшим маршем на південь мусітимуть очищувати терен. **Неправильні абісинські відділи появились на північному сході від Аксума та непокоять околиці граничної ріки Сеґіт.** Начальний вожд італійської армії ґен. Де Боно наміряє в четвер уночі виїхати до Адуї.

ІТАЛІЙЦІ НАСТУПАЮТЬ.

ПАРИЖ, 11. 10. ПАТ. З Аддіс-Абеби повідомляють: **Наступ італійських військ в Огадені скріплюється.** Головнокомадуючий абісинських військ на південнім відтинку Насібу повідомляє столицю, що в нападі на абісинські позиції бере участь яких 50 тисяч італійських вояків. Наступи піхоти попереджені налетом руйнуючих літаків, що обкидують бомбами абісинські позиції. По обох боках багато ранених і вбитих.

НЕ БУЛО АБІСИНСЬКОГО ПРОТИНАСТУПУ.

БЕРЛІН, 11. 10. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Аддіс-Абеби: Труднощі дістати скоро інформації з фронтів спричинені недостачею телеграфічної і телефонічної комунікації та передавання вісток гінцями **впливають на те, що повстають ріжні поголоски, які важко провірити. Ось так головною темою розмов були в останньому часі вістки про поважний абісинський протинаступ поза кордоном Еритреї та на зади італійських військ. Тепер рішуче стверджено, що ті поголоски є безосновні.**

ЗАГАЛЬНА СИТУАЦІЯ НА ФРОНТАХ.

ЛЬОНДОН, 11. 10. ПАТ. Аґенція Райтера так зясовує ситуацію на фронтах 10 ц. м.: Італійська південна армія зачала нині марш на північ через Оґаден здовж кордону, але в деякім віддаленні від британійського Сомалі. Італійські літаки приготовили терен від кількох днів через бомбардування абісинських позицій. **Нині вранці італійські літаки бомбардували абісинські позиції на лівому крилі, щоб забезпечитись перед окриленням.**

Цісар вирішив покищо не виїзджати зі столиці та кермувати операціями на всіх фронтах при допомозі абісинських і чужинецьких військових дорадників. Телеграфічна і радіова комунікація столиці з північним фронтом зірвана **й тому всі поголоски про бої, здобуття чи відібрання міст та сіл у провінції Тіґре треба приймати з великою резервою.** На всякий випадок певне те, що італійці пішли 15 км. вперед у напрямі залізниці й деколи наступають поважними частинами, що їх підтримує летунство, у смузі між позиціями обох армій. Передові стійки висувають доволі далеко. Та покищо італійці не хочуть наражуватись на зайве ризико.

Ґен. Вілясанта прийняв у здобутій Адуї чолобитню 4 тис. мешканців.

Стверджено, що **поза італійськими позиціями на захід від Адуї є яких 200 або 300 абісинців.**

ПАРИЖ, 11. 10. ПАТ. „Парі Соар" повідомляє з Аддіс-Абеби, що в Огадені італійці зачали наступати на широкім фронті. Літаки обкидали абісинців бомбами, потім піхота рушила до наступу. В Аддіс-Абебі переконані, що **італійці намагаються перервати абісинський фронт в Огадені**

Державний устрій Польщі й українська національна політика.

Львів, 11. жовтня 1935.

При розгляді української політики в Польщі та її кожночасної тактики однаково польські, як і українські кола впадають раз-у-раз у непорозуміння: забувають про той відвічний конфлікт, який істнує в модерних здиференцiйованих громадянствах, та якого суттю є суперечности і спільні точки поміж інтересами окремих суспільних груп (політичних партій) та цілого національного колективу. У державних народів вирішується той конфлікт у той спосіб, що боротьба за перемогу суспільних гасел (партійних програм) іде на внутрішньо-політичному терені, зате кожночасний представник держави перед вовнішнім світом має льояльну підтримку всього громадянства, яке може його осудити й усунути, але ніколи назовні його діяльности не дискредитує. Випадки, коли внутрішньо-політична боротьба переходить на закордонний ґрунт, бувають дуже рідко, і звичайно є жалюгідним явищем моральнього розкладу: до таких випадків належать напр. відомі виступи деяких противників сучасного політичного режиму в Німеччині, які в боротьбі за свої суспільні ідеї, за свої політичні програми, не цураються таких засобів, як оголошування у чужинецькій пресі даних про стан німецької збройної сили і видатків на військо, щоби дискредитувати цим свого внутрішнього противника перед світом та ослаблювати його позицію. Солідарність, яку виявила велика більшість російської політичної еміґрації з совітським урядом у справі конфлікту з Японією, свідчить безумовно про державницький патріотизм москалів, який стоїть вище всіх внутрішньо-громадянських спорів. Державницький патріотизм і розуміння того, що називаємо „державною рацією", каже теж міністрам закордонних справ відмовлятися від симпатій, що їх вони можуть мати до політично спорідне-них представників чужинецьких держав та шукати іноколи приязни у держав з найбільш осоружним устроєм.

Все це речі загально відомі, такі аксіоматичні, що аж банальні. А проте дивним дивом забувають про них, коли мова про підхід окремих українських політичних гуртів, істнуючих у нас, як у кожному модерно-здиференційованому громадянстві, — до питання практичної розвязки польсько-української проблеми. Не маємо у даному випадку на увазі ріжних концепцій всеукраїнського характеру. Беремо під увагу безпосереднє стано-

вище українських організованих суспільно-політичних груп до польської держави і стверджуємо: за винятком однієї революційної групи, що творить українське підпілля, *нема тут ніяких суттєвих і засадничих ріжниць*. Зате істнують ріжниці у підході до теперішнього польського уряду, як представника істнуючого державного устрою, та істнує конфлікт поміж вірністю своїй суспільно-політичній програмі і конечністю рахуватися з державою без огляду на її устрій.

УСРП і УСДП є в тій вигідній ситуації, що можуть стояти у засадничій опозиції до уряду, виходячи з заложення своїх суспільно-партійних програм, дарма, що обидві ті партії багато раніше навязали ідейний та навіть організаційний звязок із польською стороною (ідеольогічно спорідненими групами), ніж напр. УНДО, яке має тепер звязок чисто політичний. Спільна приналежність УСРП з ППС до II. Інтернаціоналу та спільні професійні організації під патронатом ППС і УСДП — це зверхній наявний доказ, що в *засаді* обидві ці партії признають можливість порозуміння і співпраці сторони польської й української, у практиці залежної тільки від сусп.-політичного характеру польського партнера. Те саме торкається українських консервативних груп. Багато важча і складніша ситуація тієї української політичної організації, яка має не привілей, а важкий обовязок виступати в імені всього українського національного колективу і брати на себе відповідальність за його теперішню і будучу долю.

Ця справа була напр. гостро актуальна при вирішуванні становища українських парляментарних представників до нової польської конституції: обидва тодішні українські соймові Клюби, УНДО й УСРП, були репрезентантами українських *демократичних* політичних партій, які мали заявитися супроти конституції, що різко зривала з засадою демократії. А проте для УНДО не було сумнівів, що слід заявити у цій справі свою невтральність тому, що 1) в даному випадку безперечно треба признати полякам компетенцію вирішувати собі устрій своєї відродженої держави і 2) що без огляду на якийнебудь устрій тої держави, в якій українці опинились громадянами, обовязком УНДО є заступати їх інтереси. УСРП переживала глибший конфлікт поміж почуттям вірности своїй суспільній програмі та розумінням складової ситуації, в якій находяться заступники українського національного колективу на польському форумі. Факт, що посли УСРП стримались від голосування у цій справі, вказує, що тоді перемогла в них свідомість відложити на бік сентимент до суспільно-політичної програми, в обличчі засадничої справи — обовязку репрезентувати своїх українських виборців без огляду на характер тієї держави і її законодатних установ.

Через те факт бойкоту соймових виборів, що нехтували демократичними засадами, був льогічний з погляду вірности партійній програмі УСРП, але нельогічний після того становища, яке зайняли посли УСРП при голосуванні над зміною конституції. І коли сьогодні Парляментарній Репрезентації, яка складається з послів і сенаторів УНДО, робить хтось закиди, що вона співпрацює з фашистівськими законодатними палатами, які покликав до життя уряд, що ввів і береже авторитативний державний устрій, то це подвійне непорозуміння: 1) свідомо переочується або легковажиться *примус* української провідної політичної партії репрезентувати українські інтереси перед польською стороною при всяких обставинах і 2) що та українська політична організація, яка у своїй програмі, назві і по своїй суті є демократична, делегуванням своїх представників до недемократичних законодатних установ, далеко не висловила цим своєї згоди і вдоволення з характеру тих установ.

З моментом, коли українська політична думка, репрезентована УНДО-м, прийшла до висновку, що її всеукраїнський інтерес і зокрема ситуація українців у Польщі, серед істнуючих відносин, вимагають безпосереднього звязку з польською стороною, себто вимагають ужити *спроби* для безпосереднього порозуміння у цілій звазі суттєвих справ, — станула перед тією політичною думкою дилема: або шукати порозуміння з польською демократією, звязатися з нею, спільно провадити боротьбу за зміну системи в польській державі й активно помагати польській демократії прийти до влади, у переконанні, що тоді здобудемо мінімум наших вимог, — або вважати авторитетним і компетентним представником польської сторони кожночасний польський уряд. Легальна й еволюційна політична боротьба такої „зеціональної меншини“, як наша, що творить окрему політичну особовість, — якоїсь третьої тактики у національно-чужій державі не признає. УНДО, виходючи не з сентименту чи короткозорого опортунізму, а з тверезої і реальної оцінки взаємного відношення польських сил та їх вартости для ліберальної національної політики, — вибрало на разі другу можливість. Чи ця спроба вдасться, про це ще передчасно говорити. Реалізувати цю спробу — це безпосередня задача Української Парляментарної Репрезентації. Сойм і сенат — це один із тих теренів, — підчеркуємо: не одинокий терен, — на якому приходиться це робити.

І тут знову суттєва ріжниця у поглядах на ролю і характер сучасних польських законодатних установ — поміж поглядами польського уряду, як еманації володіючого табору, польського опозиційного громадянства та громадянства українського.

І. Кедрин.

З внутрішніх відносин Австрії.

Відень, 7. жовтня 1935.

Нова австрійська конституція мала на цілі забезпечити панування консервативних, правних елементів суспільности і зменшити небезпеку національно-соціялістичної агітації. Основою цієї конституції є енцикліка папи Пія XI. „Квадрагезімо анно“, яка проповідує вплив церкви на внутрішнє життя держави, та італійські взірці корпоративної організації населення і народнього представництва.

Вже з цих головних прикмет австрійської конституції ясно, які круги населення підтримують теперішній устрій австрійської держави і є опорою теперішнього австрійського уряду. Це передовсім *католицька церква* зі своїми харитативними і політичними організаціями та на військовий лад зорганізовані добровольчі частини *„Гаймвери“* з корпоративною програмою.

Був час, що монархісти, які стоять під проводом б. амбасадора Візнера, підтримували уряд, доки він робив явно монархістичну політику. Але та політика скінчилася на відомих законах про привернення Габсбурґам їхніх бувших маєтків. Уряд думав, що леґітимісти задоволяться тими законами і поставив до них ріжні політичні домагання; одначе вони їх не приняли і ставляться тепер до уряду як не вороже, то зовсім байдуже. Правда, сам канцлер Шушніґ є монархістом і провідником такої монархістичної організації, як *„Остмаркіше Штурмшарен“*, але це одна з нерозвязаних ще загадок внутрішнього австрійського життя...

Зате підтримують теперішній уряд *жиди*. Є їх в Австрії коло 400.000 (6 прц. всього населення), з того коло 300.000 у самому Відні. Протигітлерівський курс уряду дає їм запоруку, що їхні права не будуть зменшені, а навпаки, їхній вплив на економічне й політичне життя країни може ще збільшиться. Тому й не дивно, що у проурядовій організації „Фатерляндіше Фронт“ є дуже великий відсоток жидів і що жиди давали й дають на удержання цієї організації великі гроші.

Правда, через цей факт зросли антисемітські настрої серед деяких частин „Гаймвери“ та „Остмаркіше Штурмшарен“, але це жидам не шкодить. Говорять, що державний секретар для публичної безпеки барон Карвінський є неофіційним представником жидів в уряді; цей факт показує, що їхні впливи є досить великі.

Перечислені тут суспільні чинники творять опору австрійського уряду. Але не можна сказати, що *католики, „Гаймвера“, „Остмаркіше Штурмшарен“* і жиди представляють одностайну масу прихильників уряду як це є з націонал-соціялістами в Німеччині, або в Італії з фашистами. Це штучна зліпка ріжнородних елементів, часто собі ворожих. Кожна з перечислених груп використовує свою участь в уряді чи його підтримку для своїх групових цілей, а всі вони разом є досить хиткою і непевною опорою для уряду.

Щож до опозиції, то вона є нелеґальна і складається з трьох партій, які одна одну поборюють: *це соціял-демократи з комуністами і націонал-соціялісти.*

По розбитті старої соціял-демократичної партії в лютім 1933. р. багато її членів, головнож робітники, перейшли до комуністів. Але всеж таки *істнують і далі нелеґальні організації соціял-демократів*, які називають себе тепер „революційними соціялістами“. Вони видають свій орган „Арбайтер Цайтунґ“ у Чехословаччині і перетранспортовують його нелеґально до Австрії.

Не зважаючи на всякі суперечки між соціял-демократами й комуністами, обидві ті партії заключують між собою частинні порозуміння і творять спільний пролетарський фронт. Між іншим обидві партії погодились щодо тайних професійних союзів, які мають завдання фінансувати страйки і ріжні економічні акції.

Але ліві організації не представляють тепер для уряду великої небезпеки. Якийсь державний переворот лівих є сумнівний, бо поминаючи брак зброї і всяких інших засобів, потрібних до захоплення влади, зіяка держава їх не признала б.

Це питання відпадає при австрійських націонал-соціялістах, яких підтримує Німеччина. *Нелеґальна організація націонал-соціялістів* не може рівнятися щодо активности її членів з лівими партіями. Правда, деякі ґрупи, а саме студенти, почасти невдоволені ремісники і крамарі та безробітна інтеліґенція тримаються дальше націонал-соціялістичних гасел і все готові на якийсь виступ, але всі ці елементи менше покладаються на себе в здійсненні тих гасел, а сподіваються якогось рішального кроку Німеччини. Тільки при активній підтримці Німеччини міг би знову повторитись такий виступ австрійських націонал-соціялістів, як ось у літі 1933 р. Але Німеччина покищо чекає, як розвинеться австрійська справа далі.

Такі чи інші потягнення Німеччини в австрійській справі залежать від дальшого розвою міжнародніх подій, головно у звязку з італійсько-абісинською війною. Тому годі передбачити, які це будуть потягнення. Але фактом є, що в Німеччині помітно збільшено увагу до австрійських справ, а в Австрії помітна більша непевність щодо невідомого майбутнього та змагання уряду скріпити свою позицію внутрі і назовні. Чи це йому вдасться — великий знак запиту.

Ю. С—ко

З польської преси.

„Одна і двояка справедливість“.

У „Бунті Млодих“ з дня 20. вересня ц. р. є стаття під наголовком „О єдней і двоякей справедлівосьці“, що навіть і для цього органу є подекуди несподіваною.

Подаємо з тієї статті найважніші вимки.

Автор стверджує, що супроти національної меншини можна стосувати лише дві політики, що себе взаємно виключають: екстермінаційну та концилияційну.

Екстермінаційна прямує до знищення меншини і ніде в Европі не дала позитивних результатів. Концилияційна політика хоче, щоби меншина уважала чужу державу своєю; ця політика вимагає стосування права та засад фер плей. Польська політика, говорить далі автор, не розріжнювала цих двох метод. Не можна вимагати від меншини льояльности та рівночасно зріст стану її посілання рахувати державною небезпекою. Не можна нищити або відмовляти піддержки культурним інституціям національних меншин (школам, кооперативам), а рівночасно жадати від них, щоби вони піддержували державу. Не можна брати податків, не даючи гімназій та забезпечення молоді.

Але і в тій концилияційній політиці, що її заміряє вести Польща, вдаряють деякі разячі льогічні помилки. Одною з найважніших є те, що не узглядиюється засадничої ріжниці між державним народом та національною меншиною. Держава має екзекутиву, а меншина ні. Тому кожний пакт, кожне домагання декляраціі льояльности, жадання додержання зобовязань ці

дою меншиною та узалежнення від цього поступовання держави є льоґічним і правним нонсенсом, бож меншина не має екзекутиви того роду, що держава, для вимушення послуху для бувших пактів. Держава завдяки своїй владі є разом з тим обовязана до безоглядного додержання права в свому поступованні навіть щодо тих, які ломлять право. Не є згідним із політичною справедливости примінення засади дівіде ет імпера в формі напр. наївного поділу національної меншини на льояльну „людність" та нельояльних „політиків". Адже людність не має іншого способу для вислову своєї волі, як тільки через „політиків", а з другого боку найвірнопіддані почуття темної маси, несвідомої ані своєї мети ані народности, не мають жадного значіння та нічого не доказують. Чиж польські селяни з Тарнова в 1846 р., а з Куяв та Кельц в 1863, що ловили повстанців, були доказом того, що Польща не бажає свободи?

Кожна меншина в іншому положенні, ніж держава. Поодинокі особи мають сповняти свої горожанські обовязки, давати рекрута й податки, але не можуть нести збірної відповідальности за чини кожного зокрема. З нерівномірности в положенні між державою і національною меншиною виникає вкінці і засада, що коли ходить про доказ взаємної льояльности, то ті докази може і мусить давати наперед держава. Адже з поняття держави, як правної одиниці, випливає, що вона може свою політичну програму впровадити в чин, не оглядаючись на реакцію противної сторони. А громадянство національної меншини, що складається із найріжноманітніших тенденцій, програм і людських темпераментів, нічого поза сповненням горожанських обовязків не може зробити на доказ своєї льояльности.

Всі ці річи є ясні для тих людей, що думають правними категоріями. Але польське громадянство довго було позбавлене власної державности та ще не навчилось думати державними катеґоріями. Воно ще думає по старому, як нарід, що боровся за свою незалежність.

Цією глибокою заввагою кінчає автор свою небуденну статтю.

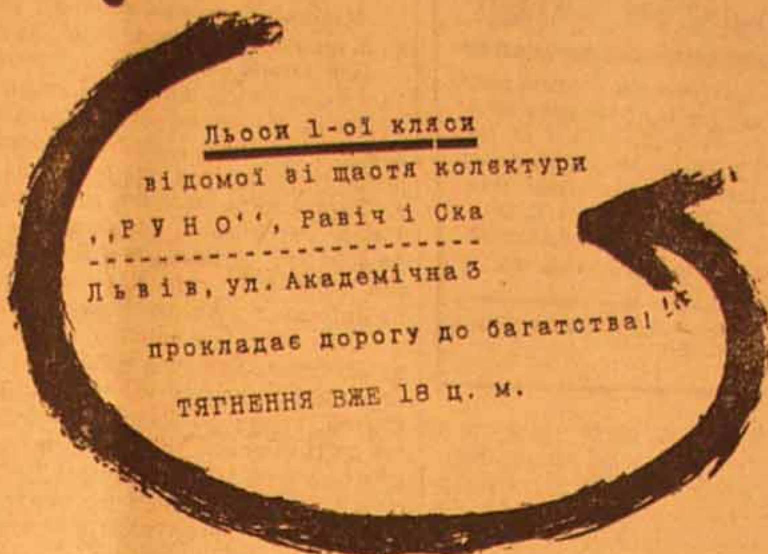

Італія на новому шляху.

(Декілька завваг).

Війна Італії з Абіснією, напружені її відносини з Анґлією, ріжноманітні, часто суперечні, в нас відомости з поля бою (що вказувалоб, що опінія про Італію в Европі йде віа Льондон), побуджує нас глянути в минуле Італії та на деякі історичні моменти, звязані з Африкою.

Модерна Італія має щастя до небуденних енерґійних людей — політиків, провідників народу. Італійське ресорджіменто мало Маццінія, Ґарібальдія, Кавура. Коли докладно перечитуєте історію усамостійнення Італії, бачите, що інертний, байдужий до волі нарід героїзмом цих великих одиниць став вільний. Пізніше приходить до влади державний муж Франческо Креспі, який у 1870 роках перший вказав Італії імперіялістичну політику на Середземноморі. Вінже вказав і на Африку

І вже Креспі аспірації Італії до Африки опер на істор. моментах. Після фенікійців, перші, що своїми кораблями причалили до таємних берегів Африки, були італійці: кораблі республик Амальфі і Пізи, Дженови і Венеції, володарів Риму і Палерма. В XV. віці венеціянці піддають думку одному зі султанів пробити канал Суез. Венеціянець Кадамосто проникає у Сенеґалію, у Ґамбію. Італійські вчені й експльоратори швендяються по Африці ціле XIX століття: Роселліні рисує найкращі єгипетські карти, Больцані і Кавілія входять перші в піраміди, Серволіні, після Шамполіона майже перевищує його у відчитуванні гієроґліфів, Пасаляква привозить до Торіно першу мумію, Масперо відкопує велику мумію Сезострі. Піяджя, Антінорі, Джессі досліджують Африку посуваючись угору Нілем, який остаточно уприступлили Станлей і Пеллеґріно Матеуччі — разом. Такі дослідники Африки як Кіяріні, Джюлієтті, Порро, Біянкі і головами там наклали. Оце нашвидко накинені історичні дані — морального характеру — Італії до Африки.

Сьогодні Італія має Мусолінія. Ледви на трінацятому році фашистівського ладу, він, сконсолідувавши нарід, рішився створити з Італії нову, сильну в Европі потугу.

Один із предвістників італійського імперіялізму, на початку цього віку сказав: „Італія відроджена, але зачинена у власних межах, як у домовині, булаб сумнішим видовищем, ніж Італія мертва. Італії іти в Африку, це означає — вертатися туди".

І Мусоліні, оперпшись на староримськости, заходиться дати сучасній Італії ясно окреслене обличчя, яке булоб таке оригінальне, питоме, як обличчя староримське, середневічне, ренесансу. А щоби цю рису нової доби Італії утвердити, — фашизмові треба було піти війною в Африку: саме там, де находиться цей вразливий пункт інтересів британської імперії.

Завдання гідне відваги і ризика відважного державного мужа. Творення такої нової, досі неіснуючої потуги, мусіло викликати в світі метушню: губитьсяж рівновага дотеперішнього укладу потуг Европи.

Яка користь із цієї війни? Вона причиняється передовсім до підірвання авторитету такої установи як Союз Народів, розбиття його і може викликати метушню Европи... Але чи це направду користь?

М. Зазамський.

Як О. У. Н. виробила плян
і виконала вбивство мін. Перацького.

„Ілюстровани Курієр Цодзенни" з 12. жовтня ц. р. оголосив дальші подробиці у справі вбивства мін. Перацького, а саме, як і де повстав плян атентату, далі хто був творцем злочинного пляну і вкінці як змовники виконали його.

ПЛЯН УБИВСТВА.

Виявляється, що плян убивства мін. Перацького повстав уже в 1933 р. і майже ввесь рік
ішли приготування до атентату. **Плян убивства**
міністра вийшов від проводу ОУН. Плян зро-
зродився у голови Проводу Евгена Коновальця,
боевого референта Проводу ОУН. Еміліяна Се-
ника і сотника кінноти б. Української Армії Ріка
Ярого. Всі три вони давали головні прикази як
начальна влада ОУН. Коновалець і його това-
риші доручили зорганізувати і виконати атентат
шефові ОУН. на Польщу, яким був 26-літній Сте-
пан Бандера. В тому часі Бандера був ще сту-
дентом львівської політехніки. В першу чергу
Бандера приступив до зорганізування і переве-
дення розвідки на терені Варшави і до цього
вислав Миколу Лебедя та Дарію Гнатківську.
Лебедь був ґімназійним абсольвентом у Львові,
Гнатківська теж була ґімназійною абсольвент-
кою. Обоє приїхали до Варшави вже в 1933 р.
і тут спершу приступили до обсервації і розвід-
ки, опісля до організації атентату. Змовники за-
здалегідь приготовили т. зв. хати, себто схови
і криївки, щоб улекшити втечу вбивникові.

ПОЇЗДКИ ДО ВАРШАВИ.

Безпосереднім убивником був Грипь Мацей-
ко. Виходить, що **Мацейко**, 20-літній хлопчина,
був цинко-літографічним практикантом у Льво-
ві. Вже на довший час перед атентатом візвав
Мацейка до себе шеф ОУН. Бандера і **видав йо-**
му приказ убити міністра. Перший раз Мацейко
дістав приказ виїхати до Варшави у травні 1934
р. Бандера подав Мацейкові адресу Лебедя, що
тоді перебував у Варшаві, до якого Мацейко
мав зголоситися. По приїзді Мацейка до Вар-
шави і стрічі його з Лебедем цей останній пока-
зав йому мін. Перацького, дав йому ріжні вка-
зівки, після чого Мацейко вернувся до Львова.

Другий та останній раз приїхав Мацейко до
Варшави у червні 1934 на тиждень перед атента-
том і від того часу залишався уже у Варшаві.

Бомбу, яку мав при собі Мацейко підчас а-
тентату, зладив у Кракові Ярослав Карпинець

лябораторії змовників, яких ячейку викрили і зліквідували у Кракові напередодні замаху. Виявилося, що кількох членів тієї ячейки, які тепер виступають у процесі як обвинувачені, були студентами Ягайлонського університету у Кракові. Сюди належить Ярослав Карпинець, який був студентом хемії Ягайлонського університету і Микола Климишин, студент фільософії цього університету. Карпинець відповідатиме за зладження бомби, Климишин за доставу складників до цієї бомби.

Бомбу передав опісля Карпинець Лебедеві, який перевіз її з Кракова до Варшави і тут переховував її до дня замаху. Лучником між Карпинцем і Лебедем був одночасно Климишин.

ТИЖДЕНЬ ПЕРЕД АТЕНТАТОМ. РОЛЯ ПООДИНОКИХ ОБВИНУВАЧЕНИХ.

Справник убивства Гриць Мацейко виїхав останній раз до Варшави на приказ Бандери, як уже сказано, на тиждень перед атентатом. Бандера, висилаючи його до Варшави, дав йому гроші та автоматичний револьвер. Згідно з одержаними вказівками Мацейко мав виконати замах на мін. Перацького з револьверу або кинути бомбу, яку Лебідь переховував уже у Варшаві.

Підчас приготування замаху ОУН. вело підпольну роботу у великій тайні при допомозі спеціяльних лучників, які зводили поодиноких членів зі собою у відповідних моментах. Також до стрічі шефа ОУН. Бандери з Мацейком довів лучник. Цю ролю лучника виконав **інж. Богдан Підгайний.** Підгайний спровадив Мацейка до Бандери і віддав його під його прикази. Мацейко дістав теж револьвер від Бандери за посередництвом Підгайного. Крім того Підгайний удержував організаційну лучбу з Лебедем підчас його побуту у Варшаві.

Дуже важну ролю у зорганізуванні атентату відограв теж обв. **Іван Малюца**, студент львівської політехніки. Малюца вже в 1933 р. помагав Лебедеві у веденні розвідки у Варшаві та вишукав т. зв. хати, себто схови, щоб улекшити втечу справникам убивства

ДОРОГА І ВТЕЧА МАЦЕЙКА ПО АТЕНТАТІ.

З Варшави виїхав Мацейко по атентаті безпосередньо до Люблина, де скрився у помешканні обв. **Якова Чорного.** Чорний був студентом прав люблинського університету. Першої ночі по вбивстві Чорний дав Мацейкові нічліг у своїм помешканні в Люблині. З Люблина Мацейко вернувся до Львова і тут занявся ним обв. **Евген Качмарський**, який є робітником з 5-кл. гімназійною освітою. Качмарський дав Мацейкові зброю і гроші та довів до стрічі з обвинуваченими **Іваном Малюцою і Романом Мигалем,** які занялись зорганізуванням і влекшенням утечі Мацейкові з краю.

Мацейко втік з краю щойно 5 серпня, отже третього місяця по злочині. Організацією втечі занялися Малюца і Мигаль, який був студентом права львівського університету, практичне виконання передали обв. **Катерині Зарицькій,** студентці львівської політехніки. На доручення Малюци Зарицька дала Мацейкові схоронище в Яриім. Опісля Зарицька пішла з Мацейком до зеленої границі. Недалеко границі прилучився до них **Ярослав Рак,** адвокатський аплікант зі Львова, член ОУН. Обоє перевели Мацейка через зелену границю Татарським просмиком до Ясіня у Чехословаччині. По переході просмику Зарицька і Рак передали Мацейка під опіку Ярослава Барановського, визначного члена ОУН. за кордоном. Цей Барановський є рідним братом відомого Романа Барановського, якого засудив суд у Самборі за участь у вбивстві пок. Тадея Голувка. Засуджений Роман Барановський — як відомо — помер недавно у Святохреснії вязниці, де відсиджував кару.

СТЕЖНІ ЛИСТИ.

Мацейко перейшов кордон і прибув до Ясіня 5. серпня 1934 р. пополудні. За Мацейком розіслали **стежні листи** і його справу вилучили. Тепер виявилося, що стежні листи розіслали не тільки за Мацейком. За участь в організуванні замаху і за намову Мацейка до вбивства мін. Перацького польська влада розіслала стежні листи за: **Евгеном Коновальцем,** сотником **Ріком Ярим, Еміліяном Сеником,** обвинуваченими за намову до вбивства; за **Ярославом Барановським** та гуртом інших осіб, м. ін. і за нареченою Ярослава Барановського **Анною Чемеринською.**

Коли Мацейко негайно по атентаті виїхав до Люблина, два його найближчі помічники й організатори замаху у Варшаві, **Лебедь і Гнатківська**, втікли до Данцігу. Лебедь виїхав опісля до Німеччини, де його арештували і німецька влада видала його польській. Зате Гнатківська вернулась до краю, де якийсь час скривалась, опісля її арештували в околиці Косова.

У Данцігу Лебідем і Гнатківською заопікувався член ОУН. Андрій Федина, за яким теж розписала влада стежні листи.

144 СВІДКИ.

Акт обвинувачення обіймає 250 аркушів машинового письма, його оголосили друком і тепер він обіймає 110 сторінок. Всім обвинуваченим закидає акт обвинувачення приналежність до ОУН., якої метою відірвати полудневе-східні воєвідства від Польщі. Крім того сім обвинувачених відповідатиме за допомогу Мацейкові до виконання вбивства, за намову Мацейка до замаху і влекшення йому втечі.

Обв. Степан Бандера відповідатиме за намову Мацейка до вбивства міністра, видання доручення, щоб М. двічі поїхав до Варшави і за уділення йому потрібної допомоги.

До розправи візвали 144 свідків і кількох знавців.

Трибуналові проводитиме: віцепрезидент 8-го виділу суддя **Потемкевич**, як вотанти засідатимуть: судді **Дембіцький і Вішневський** та запасний суддя **Дзіховський.** Обвинувачуватимуть: начальний прокуратор варшавської апеляції **Казимир Рудніцький** і спеціяльно делегований до цієї справи віцепрокуратор окружного суду **Желенський.**

На розправу матиме доступ публика.

Окружне Свято в Отинії.

Величава маніфестація. — Полева Служба Бож а. — Похід. — Промови і привіти. — Інші точки програми. — Могутне враження.

День 6. жовтня ц. р. записався глибоко в памяти Отинійщини. Гарний соняшний день стягнув великі маси народу до Отинії, де місцева філія „Просвіти" влаштувала окружне просвітянське свято. Вже від самого ранку почали напливати гурти людей з поодиноких сіл у взірцево зорганізованих відділах з участю кінних бандерій і з бадьорою піснею на устах.

Свято почалося **полевою Службою Божою,** що її відправив місцевий парох в асисті двох священиків. Підчас Служби Божої співав місцевий хор і грала дута орхестра Т-ва „Зоря" зі Станиславова.

По відправі рушив **зорганізований похід** через місто на спортову площу місцевого Т-ва „Сокіл". На чолі походу була кінна бандерія, зложена зі 120 їздців зі списами, убрана в народні строї. На списах під подувом легенького осіннього вітру повівали прапорці, що манили око своїми ріжноманітними барвами. За бандерією йшли під звуки орхестри у зразковім порядку члени читалень отинійської філіяльної округи з транспарентами, при чому поодинокі відділи були переплітані алегоричними возами.

Довгий рівненький похід перейшов з міста на величезний спортовий майдан, де передефілював перед численно зібраними відпоручниками установ отинійської і сумежних округ. Відтак учасники уставились кольонами перед трибуною, де під гучні оплески розентузіязмованої публики отворив свято голова філії д-р **Степан Дрогомірецький.**

Після того промовляв і зложив привіт від Товмаччини адв. д-р **Макух**, від філії „Союзу Українок" у Станиславові п. **Рубчакова,** від Маслосоюзу інж. **Трачук,** від установ Станиславівщини адв. д-р **Чорненко.** Привіти від читалень отинійської округи виголошували: студ. **Василь Пасічняк** (Струпків), **Федір Волошин** (Ворона), **Юрко Ціпух** (Кривотули), **Петро Савчин** (Закрівці) і **Михайло Дутчак** (Торговиця). Добре обдуманий реферат на тему: „Просвіта і молодь" виголосив студ. **Рогатинський** зі Станиславова.

По привітах і промовах ішли хорові продукції та вправи вільноруч у виконанні членів читальні з Ворони, народні танки Авраменка у виконанні жіночої секції чит. „Просвіти" зі Станиславова-Бельведеру. Чи не найбільше приковував до себе увагу глядачів гурток просвітян зі села Підпечари, що відтанцював танок „Чумаки" з таким артизмом і вервою, начеб це були вправні фахові сили балету.

На закінчення відбулися товариські змагання сокільських дружин копаного мяча з Коломиї й Отинії.

Свято зробило на учасників могутне враження, що йому не могли опертись навіть баламучені тутешніми москвофільськими недобитками мало свідомі отинійські міщани, які взяли також участь у святі і в найбільшому порядку йшли у поході.

Учасник.

Ліга Націй ухвалила санкції.

СВІТОВА ВІЙНА НА ОВИДІ?

ЖЕНЕВА, 11. 10. ПАТ. На дополудневім засіданні зборів Ліги Націй перший говорив бар. Альоізі. Він зясував італійський погляд на справу процедури, що її прийняла Ліга, підкреслюючи, що ні Рада Ліги, нініякий комітет **не взяли на увагу італійського меморіялу, навіть не провірили його.**

Промовець обговорив обширно ролю Італії в утревалюванні мира в Европі та заторкнувся екстермінаційної політики Абісинії, що не виконує своїх зобовязань та запитується, чому до Абісинії не застосують 16 статті договору Ліги. Абісинія, на думку Італії, не може користати з тих самих прав, що цивілізовані держави. Шлях для Ліги Націй ясний: **1) треба стосувати однакову міру до всіх держав і 2) згармонізувати постанови договору в його цілости.**

На пополудневім засіданні предсідник Бенеш зясував випрацюваний президією проект ухвали про створення координаційної комісії до справ санкцій. В дискусії над тим внеском говорив делегат Чілі п. Сегуре, що заявив, що **одинокою метою санкцій повинно бути привернення мира.** Буде з жалем голосувати за внеском, бо Чіле віддавна є у приязних взаєминах з Італією.

По промовах іще декількох делегатів прийшло до голосування, в якого висліді більшістю голосів 51 проти одного — Італії — ухвалила резолюцію про координаційний комітет для застосування санкцій. Від голосування здержались: Австрія і Мадярщина.

Засідання скінчилось в год. 18.30.

ЗАВЗЯТІ БОЇ НА ПІВНІЧНІМ ФРОНТІ.

ЛЬОНДОН, 11. 1х. ПАТ. Вістки з поля бою подають, що **на північнім фронті знову розгорівся завзятий бій. Італійці підготовляються до нового наступу,** що в найближчому часі вийде з Адуї. Цей наступ буде спрямований **проти середущої Абісинії** здовж долини ріки Таказе і матиме на меті **здобути місцевість Макале та дійти до Магдаля.** Підготовляючи ту операцію ген. Сантіні, якого база є в Адіграт, займав місцевість Едега Гармус та плянує здобуття Макале через окрилення абісинських військ, сконцентрованих довкола Макале. Абісинські війська зачали нині протинаступ, щоб перешкодити підготові до того наступу. **На південь від Адуї війська Раса Сеюма і Раса Касса зачали нині над раном нагальний наступ.** Ті потягнення абісинських військ припізнюють здобуття італійцями Аксуму

Всесторонність Шевченка.

(Повне видання творів Т. Шевченка Т. VI. „Назар Стодоля" та різні твори. За редакцією Павла Зайцева. Український Науковий Інститут. — Варшава-Львів, 1935. ст. 304).

Останній (VI-ий) том повного видання творів Т. Шевченка має прецікаві дві автобіографії поета. Один автобіографічний нарис появився як лист до редактора російського журналу „Народное Чтеніе" у 1860 р. Лист цей мав широкий відгук у російському й польському громадянстві. Найцікавіше те, що 50 років ніхто не знав, що цей лист не був увесь твором Шевченка, а мав свого співробітника — Куліша. Шевченко просив Куліша допомогти йому і виправити дещо, бо не знав тайн публіцистики та цензури. Так як нині виглядає цей лист — це вислід спільної праці обох поетів, майстерний твір, коли можна і в такій дрібничці добачити ознак мистецтва. Історію цього листа освітлює дуже пронизливо редактор видання Павло Зайцев.

У цьому самому томі поміщені теж поезії Шевченка російською мовою. П. Зайцев у пояснюючому нарисі вказує на численні впливи, здебільша несвідомі, російської поезії на Шевченкові російські поетичні спроби. Прирівнати українські поезії Шевченка до російських — матеріял для окремої психольоґічної студії. Видається буцім-то все тут і там те саме: і сюжети, і тон, і віршобудова, а проте враження зовсім не те. Не тому, що російська мова чужа для нашого вуха. Навіть ті, що виховались на російській поезії і вміють відріжнити її вершини від низин — стверджують однозгідно, що як російський поет Шевченко не мав того дужого пориву, який перетворював навіть не нові мотиви у карбовані повні оригін. образів. Шевченко сам відчував цю ріжницю, коли віршував по російськи так мало.

У згаданому томі дрібніших творів Шевченка находимо теж виданий ним у 1861 „Букварь южнорусскій". Окрема стаття Ст. Сірополка пояснює, як виринула в Шевченка думка зладити такий підручник початкового навчання грамоти і які праці інших чужинних авторів він при цьому використав. Мало який із великих поетів умів поєднати із своїми поетичними мріями такий тверезий погляд на реальні потреби сучасности, як Шевченко. Про народню освіту думав він з не меншим запалом як про свої поетичні сюжети. Стаття д-ра І. Брика змальовує середовище, яке причинилось до розбудження думок Шевченка над цією важливою справою і зясовує головні погляди поета на народнє виховання.

Для широкого загалу читачів „Кобзаря" ревеляцією може бути стаття д-ра М. Кордуби про Шевченка краєзнавця та археольоґа. Шевченко не тільки знав добре історію рідної землі, її побут і географію, але цікавився самостійно всякими памятками старовини, що могли кинути на деякі історичні факти зовсім інше світло, ніж те, яким освічували наш народ москалі. До кінця життя не покидав поет думки видати великий ілюстрований альбом, що зображував би окремішність і красу нашої культури. У парі з його зацікавленням нашою старовиною йшла теж його праця мистця; де тільки міг робив він нариси і малюнки памятних будівель і характеристичних краєвидів. Його участь у наукових експедиціях збагачувала його велике знання та загострювала його поетичну вражливість.

Про Шевченкові альбоми для ескізів і записів дав окрему статейку П. Зайцев.

Увесь том (із передсмертним автопортретом і репродукціями кількох малюнків) складений із ріжних матеріялів (з винятком „Назара Стодолі"), що стоять осторонь літератури, але вони дуже характеристичні для всесторонньої активности та всестороннього таланту Шевченка. Шевченковий ґеній мав усі риси дару переданого людині від природи і то такого, що людина може освітою та щораз більшим досвідом розвивати його все далі і далі в ріжних напрямках. Вражливість Шевченка на всі прояви довкільного життя йшла в парі з незвичайним хистом переходити від враження до діла, находити відповідну форму для своєї великої стихійної сили що потребувала проявитись наверх.

Увесь цей том (із передсмертним автопортретом і репродукціями кількох малюнків Шевченка) зредаґований вмілою рукою П. Зайцева, що має винятковий у нас дар єднати наукову точність із незвичайною ясністю та барвистим, природним стилем.

м. р.

У Греції скасували республиканський уряд.

ҐЕН. КОНДИЛІС ТВОРИТЬ УРЯД.

АТЕНИ, 11. 10. ПАТ. Вищі старшини грецької армії зажадали вчора від прем. Цалдаріса, щоб негайно привернув монархію через голосування на національних зборах. Після того скликано засідання ради міністрів, на якім уряд подався до димісії. Вищі старшини просили ґен. Кондиліса, щоб станув на чолі уряду. Ґен. Кондиліс прихилився до тієї просьби. Найближчими співробітниками ґен. Кондиліса є: Папаґос, Реппас і Економу.

Здогадуються, що зберуться національні збори, щоб ухвалити реставрацію монархії. В місті спокій.

РЕВОЛЮЦІЙНА ВІДОЗВА.

АТЕНИ, 11. 10. ПАТ. Революційний комітет оголосив таку відозву до народу: Представники сухопутніх і морських збройних сил, розуміючи небезпеку анархії, що загрожує нації, вважали за відповідне ділати, щоб вийти з розпучливого положення. В тій цілі створено революційний комітет: ґенерали Папаґос, Реппас, адмірал Економу. Члени комітету домагались від прем. Цалдаріса, щоб уряд уступив. Цалдаріс скликав засідання кабінету, що прийняв димісію. Комітет визначить новий уряд, що зложить присягу національним зборам.

СКАСУВАЛИ РЕСПУБЛИКУ.

БІЛГОРОД, 11. 10. ПАТ. Авас повідомляє: В цілій Греції оголосили стан облоги, республиканський устрій скасували. Ґен. Кондиліс станув на чолі нового уряду, який зложить присягу Національним Зборам. Ґен. Кондиліс заявив кореспондентові Аваса, що уряд переведе плебісцит 3. листопада ц. р. Республиканський устрій скасують Національні Збори. Теперішня рада міністрів виконуватиме свої обовязки до закінчення плебісциту.

АТЕНИ, 11. 10. ПАТ. Національні Збори приняли через акламацію резолюцію про скасування республиканського устрою, привернення монархії та переведення плебісциту 3. листопада. Національні Збори покликали ґен. Кондиліса на реґента, доки на престолі не засяде король.

Вуличні маніфестації монархістів відбуваються без всяких інцидентів. В столиці панує спокій. Мешканці довідались про проголошення военного стану щойно з часописів. Цей розпорядок видали тому, щоб недопустити до ексцесів комуністів і венізелістів та критики частини преси.

НОВИЙ УРЯД.

АТЕНИ, 11. 10. ПАТ. Премієр Кондиліс прийняв теж теку міністра маринарки. Адмірала Еко-

---

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 50)

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

В 1916. році зовсім припинено виїзд до Німеччини. Зате для виконання якихось потайних умов, за довіз мяса і товщів, дозволено із заплющеними очима на виїзд 3.000 робітників до Данії. Дивне, що для законтрактування такої скількости людей призначено лиш один ґміндівський табор. Саме непорозуміння. Там, у Данії, безпечно думали, що їх робітники вже повибирані і готові чекають у якомусь таборі, коли їх хто приїде забрати; тому не зважаючи на те, що їх понаглювано, не спішилися. Данський відпоручник приїхав до Ґмінду з контрактами аж у травні, коли вже було запізно. Чеські, моравські і долішньоавстрійські працедавці й товариства повибирали тимчасом людей, кілько могли, поширюючи нарошно лячні чутки, що до Данії треба їхати морем, де тепер затоплюють всі кораблі; лише тому Данія приманює людей обіцянками обрідних харчів і високої платні.

Данія фактично давала найкращі умовини праці, та ще й захищувала перед страхіттями війни. І — вдоволялася здебільша самими жіночими силами, а тих у таборі було до-схочу. Та хоч як було боляче поминути таку рідку нагоду, дарма. Данці самі прогаяли корисний час і самі несли вину своєї невдачі. Їх двічі повідомлювали з таборового бюра праці, що час на часі не стоїть і коли не поспішаться, буде за пізно. Так і сталося. Охотні робітники позабирались, а ті, що лишились, про Данію і чути не хотіли. Данці справді думали, що по умові, яку вони мали, призначене для них число робітників має бути заздалегідь приготовлене. Тому чимале й немиле було здивування відпоручника копенгагенської централі праці і посла до парляменту Андерзена, коли після свого приїзду дізнався, що робітників нема і мабуть не буде, бо такої сили народу і в Ґмінді годі вже було з рукава витрясти.

Посол Андерзен як стій пігнав до Відня, дорікаючи, що австрійський уряд не дотримав умови, якої постанови були йому добре знані. В міністерстві йому пояснили, що Ґмінд — це „невичерпаний" людський резервуар і 3.000 людей для нього — дрібничка. Тоді пос. Андерзен предявив мої письма, що остерігали данську централю, що сама буде винна, коли людей тимчасом порозбирають краєві товариства. Це було непотрібне, та коли раз сталося, пропало. Міністерство найшлося в клопоті, з якого вилабудалося соломоновим вирішенням: д-ра Андерзена успокоїло, що як не як, то приречені Данії робітники мусять найтися, зате бараковій управі доручило повести проти мене дисциплінарне слідство за самовільне непокосння і баламучення заграничної опінії... Для мене була це мила несподіванка та мабуть цю дисциплінарку проти мене повели для рятування престіжу — „щоб вовк був ситий і ціла коза". Бо небавком її припинили, лиш мені „гостро" заборонили вести в майбутньому на власну руку якенебудь листування щодо табору з закордонними установами.

Проте Данія не дістала з Ґмінду ні половини обіцяного контингенту. При спиненні всяких інших контрактувань і найсильнішій агітації, при запоруці повної безпеки на морі і на суші, вдалося настягати і до виїзду намовити всього 800 людей; здебільша молодих дівчат і молодиць. Якусь частину дістали данці ще з хоценського табору; все таки не було разом і половини того, що мали дістати.

Пізнім літом у 1916. році дістали й мадяри дозвіл набрати в ґміндівському таборі 3.000 робітників. Міністерство не щадило тисячок... Та на Мадярщину наші люди лакомилися: до одного місяця ввесь контингент був покритий. Одначе це була лиш ілюзія. Тим, що годилися до робіт на Мадярщину, працювати й не снилося. Так лиш давали вид, щоб тим „історичним" шляхом дістатись домів. Масово втікали і тоді справді більшина тих охотників передерлася через усі перепони та фронти і дісталась до своїх сіл. Чимала частина опинилася назад у таборі, деякі пропали — безслідно... Через ту невдатну мадярсько-робітничу кампанію і вереск, який счинив мадярський уряд, австрійське міністерство знову — цим разом невідклично — заборонило контрактувати людей на Мадярщину.

Що далі затягалася непощадна війна, чим раз важче було вижити, чим більш душу дратували безпросвітні життеві відносини, то на щораз інші, на щораз нові вигади і витівки пускалися людиська, щоб облекшити своїй недолі. Нпр. за 1916 рік виробився в таборі окремий тип людей, яких

(Далі буде.)

йому іменовано міністром війни, ген. Папагоса — міністром летунства, ген. Ніколяідос став віцепрем'єром, міністром внутрішніх справ Теотокіс.

В цілій Греції оголосили воєнний стан.

3. ЛИСТОПАДА ПЛЕБІСЦИТ.

БІЛГОРОД, 11. 10. ПАТ. З Атен повідомляють: Уряд Кондиліса стане нині пополудні під присяги, перед законодатними зборами, що вискажуться у справі скасування республиканського устрою.

Кондиліс буде регентом аж до закінчення плебісциту, т. зн. до 3. листопада.

У пресовім інтервю Кондиліс заявив, що на чолі уряду станув на домагання армії.

ЗАМКНУЛИ ЗАСІДАННЯ ЛІГИ НАЦІЙ.

Комітет 16-ох опрацьовує санкції.

ЖЕНЕВА, 11. 10. ПАТ. Нині в год. 10.30 передполуднем відбулись на засідання усі члени Ліги, крім Італії й Абісинії, щоб вибрати комітет згідно з рішенням Зборів Ліги Націй з 10. жовтня ц. р. Предсідником комітету вибрали делегата Португалії Васконсельоса. На його внесок рішили, що засідання комітету будуть тайні.

Опісля на внесок мін. Ляваля, що його піддержав мін. Іден, комітет уконституувався з таких 16-ох членів: Франції, В. Британії, Польщі, Еспанії, СССР, Бельгії, Голяндії, Туреччини, Швеції, Полудневої Африканської Унії, Арґентини, Канади, Греції, Румунії, Швайцарії і Югославії.

—o—

Сміливим нападом абісинські війська відбили Адую.

2.500 італійських вояків витято в пень. — Тисячі крісів, скорострілів і гармат попало в руки абісинців.

ЛЬОНДОН, 11. 10. ПАТ. Райтер повідомляє з Аддіс-Абеби: Рас Сеюм перевів учора в год. 8-ій вечором сміливий протинаступ на Адую. **Абісинські війська окружили місто і витяли в пень коло 2.500 італійців, здобуваючи тисячі крісів, скорострілів, велику кількість гармат і воєнного приладдя.** Абісинці мали теж великі втрати. Сподіються протинаступу італійців.

ЛЬОНДОН, 11. 10. ПАТ. Райтер повідомляє: Вчорашній протинаступ абісинських військ був великою несподіванкою для італійської залоги. **Більші відділи абісинського війська підійшли під ослоною ночі до італійських становищ. Дійшло до завзятих боїв на багнети на життя і смерть. Абісинці мали чисельну перевагу і на спогад перемоги під Адуєю 1896 р. боролись мов льви, послугуючись багнетами і кинджалами.** Італійці підуть мабуть до протинаступу, хоч оба війська по завзятій цілонічній боротьбі потребують відпочинку.

ПАРИЖ, 11. 10. ПАТ. Авас повідомляє з Аддіс-Абеби, що в ночі з 9 на 10 жовтня ц. р. абісинські війська здобули Адую, хоч самі мали великі втрати. Абісинські війська взяли полонених, здобули скоростріли, гармати і воєнне приладдя. **50 еритрейців перейшло зі зброєю до абісинського війська.**

ІТАЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ ОБСТРІЛЮЮТЬ ВЛАСНІ ЗБУНТОВАНІ ВІДДІЛИ.

АДДІС-АБЕБА, 11. 10. ПАТ. З Макале повідомляють: **1000 вояків, туземців з Еритреї, намагалось перейти до абісинського війська. Тому італійські летуни обстрілювали цей відділ зі скорострілів. Потверджують, що в районі Макале абісинці зістрілили італійський літак. Чотири летуни згинули, літак знищений.**

З Горагаї повідомляють, що італійські летуни обкидали бомбами станиці у полудневій Абісинії над рікою Убі-Шіґелі. Італійська піхота на полудневім фронті пішла до наступу. **Абісинський уряд оголосив відозву, що не скориться перед італійською силою, буде ставити противникові чоло і ніколи не прийме умовин італійців.** Такий комунікат переслали до Женеви. Італійський посол гр. Вінчі просив, щоб Негус приняв його на авдієнції. Дипльоматичні кола здогадуються, що цісар не прийме італійського посла на авдієнції.

уряду в справі знижки комірного. Знижка доходила би до 15 процент теперішнього комірного. Досі офіціяльно цих вісток ані не заперечили, ані не потвердили.

— **Мешканева мораторія.** Від 1. листопада до 1 квітня ц. р. буде обовязувати мешканева мораторія. В цьому часі не можна буде усувати безробітних з одно- і двокімнатних помешкань.

— **Грошеві кари на залізницях.** Міністерство комунікації оголосило табелю грошевих кар, які стягатимуть від тих осіб за недодержування ладу на залізницях. І так по одному золотому кари платитиме кожний, хто: переходить, переїздже і переганяє тварини через залізничий шлях тоді, коли переїзд замкнений і сиґнали вказують на приїзд поїзду; за допущення тварин на шлях; за ходження по рейках; за вхід на перон без білету; за перебування без цілі на залізничім двірці або в буфеті; за введення до почекальні роверів і псів, крім малих кімнатних псів; за занечищування перонів, шляху, рамп і т. п.; за вихилювання з вікон вагонів; за перебування на сходах і даху поїзду або будці кондуктора; за захоплення місця у вагоні, яке зарезервував собі раніше інший подорожний; коли мужчина понад 10 років всідає до дамського купе; за курення у вагоні для некурців і за плюття на підлогу. **По два золотих кари платиться:** за вскакування і вискакування з поїзду, за відчинювання дверей вагону підчас їзди, за викидування більших предметів з вагонів, за розвішування реклям і написів на залізничім просторі без дозволу влади. **По пять золотих кари платиться:** за палення бенгальських вогнів у вагоні, за торгування і грання у вагонах на інструментах; за вхід до вагону без білету.

— **Спалили 760.000 мішків кави.** На основі розпорядку бразилійської влади спалили 760 тисяч мішків кави середньої якости, щоб заохотити плянтаторів до продукції кави першої якости.

НОВИНКИ.

— **30-ліття Нац. Музею на хвилях радія.** Ювілей Нац. Музею, що обходить низкою імпрез своє 30-ліття праці, найшов широкий відгомін у цілій Европі. До безлічі голосів та привітів з тої нагоди, долучує свій голос і львівська радіостація, яка у четвер 17. ц. м. передаватиме в год. 19—19.10 реферат ред. Анатоля Курдидика на тему „30-ліття Українського Національного Музею". В рефераті буде подана коротко історія Музею та огляд його теперішніх скарбів, а буде він водночас першим з низки авдицій про українську духову культуру, що його підготовляє на зимовий сезон ц.р. Львівська Радіостація.

— **З радія.** У вівторок 15 жовтня ц. р. в год. 18.45—19 співатиме у львівськім радіо Степанія Надраґа. Програма: 1) Дж. Паісіело: „Не кон піо, нон мі сента", 2) Марчельо: „Іль міо бель фуоко", 3) Моцарт: Арія з оп. „Фіґарове весілля", 4) Кудрик: „Сон", 5) Алчевський: „Літні ночі", 6) Кудрик: „Думка".

— **На досмертну вязницю.** У станиславівському суді перед присяглими йшла розправа проти Гриця Перегіняка з Угринова Гор., обвинуваченого в убивстві солтиса того села Василя Ількова. Засудили Перегіняка на досмертну вязницю.

— **Кара смерти за жахливе вбивство.** Суд присяглих у Самборі засудив на кару смерти 24-літнього шевського челядника Йосифа Немеца з Павлосевич пов. Ярослав. Немец хотів позбутись своєї приятельки Олени Верещинської і тому намовив її, щоб поїхала з ним до Бориславa, де дістав працю. Намовив теж, щоби Верещинська забрала свої ощадности з каси Стефчика у квоті 133.77 зол. Дня 7. травня Немец приїхав з Верещинською до Дрогобича і пішов з нею до поблизького ліса, де підрізав нещасливій бритвою горло. Тіло затягнув до поблизьких корчів. Виявилось, що Верещинська була вже 6 місяців вагітною. Одночасно суд засудив Владислава Томашевського, товариша вбивника, на 10 років вязниці за намову Немеца до злочину і позичення бритви.

— **Розпорядок у справі знижки комірного.** Зачувати, що незабаром появиться розпорядок

З театру.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ТЕАТР ІМ. І. ТОБІЛЕВИЧА: *„ОТАМАН ПІСНЯ“* песа на 3 дії (5 яв) *Миколи Чирського.* (Саля Театру „Ріжнородностей“.)

Момент із боротьби української партизантської армії з большевицькою — один із моментів національного зриву, що зображає наші успіхи та зріст національної свідомости. Герої — один із тих, що жертвують особистим щастям для національної справи, — герої сірий, звичайний, яких було багато на війні, безіменний із символічною назвою.

Боротьба козаків з москалями, нещасливе кохання, пісні, навіть трохи горілки; все буцім то банальне, але на новому тлі; коли не вірне — імовірне. Сцени партизантської війни з большевиками мають запах справжньої історичної атмосфери; так виглядала ця боротьба — контррозвідки, зради, розстріли, промови за столом з „урядовими“ паперами, прокльони, поклики і бадьоро завзяття. Провідна думка не зовсім шаблонова, хоч така проста: пісня — це той єдиний отаман, що досі єднав нас, нашу широку народню масу, в ріжних моментах нашої історії, може і несвідомо, але сильніше, як усе. Така думка виправдує ті ліричні закінчення поодиноких яв, що піснею заводять сльози на очі лекше, ніж іншим зворушливим акордом. Автор має талант реплік, афористичної форми, що дозволяє йому одним реченням охарактеризувати людину та ситуацію. Там, де при банальній сцені каже він одній з дієвих осіб крикнути „Просто як у Садовського в театрі“ рятує він увесь настрій.

Зате після сильної III-ої яви, можнаб у IV-ій не розтягати закінчення піснею, ще й такою довгою; краще булоб її дати як короткий акорд після цілої розмови, а не перед розмовою з раненим. Остання ява потребувалаб конче чогось менше шабльонового, як загальна рефлексія про вагу нашої пісні і спів за сценою. І так за багато впало стрілів і трупів на сцені.

Песа має зрозумілий успіх. Останні драматичні спроби, що ми їх бачили у наших театрах, приневоювали нас за часто позіхати при всій симпатії для патріотичних намірів автора. „Отаман Пісня“ теж продовжує наш побутовий театр, але знає, що не треба за багато (і за наївно) балакати, хоч це і традиційна риса нашої національної вдачі.

Грали песу зовсім добре, зваживши, що грати її нелегко. М. Бенцаль у заголовній ролі мав широкий патос, що брав за серце. Р. Тимчук як головаревкому дав знаменитий характеристичний тип. К. Кемпова у ролі хлопчини витиснула немалу сльозу на салі. Заслужені оплески зібрали А. Яковлів за типового галичанина у мові та поведінці та вічно бадьорий І. Рубчак за „клясичного“ козака. Добрі були — І. Кудла та О. Лисенко. А. Теплий, О. Бенцалева та М. Слюзарівна мали за тяжкі ролі, коли треба було вірити автором на слово, що в їх душах іде боротьба „на два боки“.

м. р.

„ДІВЧА З МАСЛОСОЮЗУ“, оперетка на 3 дії, текст *Павлусевича,* музика *Барнича.*

Перша галицька установа, що почала розвіяти автами, зовсім заслужила на те, щоб мати першу модерну оперетку. Глянеш на крамницю, що вантажить масло і всміхаєшся, наче перед виставою з ковбасами. Там, де постійно роблять „інтереси“ — гроші самі пливуть. Один із директорів філії „Маслосоюзу“ у Ворохті рішає заробити за два дні 20.000 дол. власною головою. Приїхав у наші гори з Америки із своїм дядьком молодець, що має дістати спадщину 2 міл. дол., коли вжениться до означеного речинця з галичанкою. Так рішив його покійний батько, колишній емігрант, що вмер у Шікаґо міліонером і чудаком.

Для енерґійного директора „Маслосоюзу“ справа проста, як біснес: він звільнить із служби одну бідну дівчину і запропонує їй негайно взяти фіктивний шлюб із багатим молодцем, за що вона дістане 10.000 дол. Але великі фінансові транзакції, головно, коли вони не зовсім чисті, мусять здибувати на своєму шляху перепони так само, як опереткові герої. З кандидатом на міліонера приїздже молода американка, що відразу при першому виступі, на тлі наших зворушливих гір, заявляє йому, що кохає його і хоче бути його вірною дружиною. З другого боку: наші галичанки це такі безкорисно-ідейні дівчата, що нелегко виходять заміж, коли їх хто сватає з грішми і вони закохуються у молодім міліонері тільки тоді... саме цього ніхто з нас не знає.

Як бачите, інтриґа є, рідні типи теж. Як це все розвивається на сцені — оповідати не треба. Акція йде швидко, навіть за швидко. Автор тексту лякався, щоб не знудити нас хочби одною зайвою явою і не дозволяє ні одній особі довше порозмовляти. За кількома короткими реченнями йде як стій спів, часто і танець, немов би треба було наслідувати темпа американських фільм. А проте при цьому поспіху — сцен маємо за багато. І-а дія рішуче за довга; досить у ній булоб одного гуцульського танку при кінці; куплети теж за часті. У ІІ-ій дії зовсім недоцільне траґічне сольо геройки, наче в опері, і хоч в оперетці ніхто не питається, чому дієві особи співають або танцюють, ми воліли би, щоб дівча з Маслосоюзу після траґічної сцени не фицало як одаліска.

У песі, де виступає аж троє американців ревія ґерльсів може бути у програмі, а всеж, коли дівчата не можуть нам показати класичних ніг і зовсім нових еволюцій, краще, коли відступлять цю ролю гуцулкам. Сцени із гуцульськими танцями (Слюзарівна і Теплий) мали без порівнання більше успіху, хоч бачили ми їх уже не раз.

Веселі куплети, на жаль, за часто не доходили до публики. У нашому театрі панує віддавна фальшивий погляд, що у співаній пісні — слова не мають великого значіння. В оперетці вони завсіди важніші від співу, тим більше, коли співають не першорядні співаки. Там, де нема голосів, краще послухати дотепів. І. Рубчак перевищав усіх тим, що кожне його слово було виразисте і сказане з переконанням; ішло від нього на салю тепло життєрадісної людини, що не потребує силуватись на гумор.

М. Бенцаль, п-і Бенцалева, Кемпова, Посацька були без закиду, хоч оперетка виграла б у неодному місці від кращої гри. Всій песі бракувало американського аманта — зовсім нездатного ні сценічно ні голосово. Всі, що були на салі погоджувались, що оперетка не гірша від імпортованих із чужини і варт на неї поглянути; втримається вона в репертуарі напевне. Та більшість була теж тої думки, що неодно можна би в ній підправити і коли автор приїде колись до Львова, співробітники нашого гумористичного журналу покажуть йому за годину, як це робиться. Вся III-а дія летіла коміть головою по похилій дошці старого шабльону і знов гуцульський танок мусів її рятувати. Чи впр. американський громадянин може ввесь час повторяти тільки одно слово „єс“ і то тоді, коли його ніколи не вживають?

Щодо музики, то мабуть навіть в інтенції композитора цієї оперетки не було, щоб оцінювали її фахові музикознавці. Так само не має ніколи претенсій автор оперетки, щоб на його текст дивились як на літературний твір. Чуємо неодну приємну мелодію раз на народніх мотивах, то знову в характері сучасних танкових, ремінісценції давно відомих мелодій. І тут як у тексті — все перевантажене і довжиною і ріжними мельодіями. Для оперетки зовсім вистачає два три музичні „номери“ та які мусять бути „ковирами“, щоб публика вийшовши з театру, мусіла їх насвистувати. Як кажуть знавці, композитор повинен би пробувати і далі своїх сил у цьому жанрі та не випускати на сцену оперети, не порадившись раніше прихильних фахівців. Орхестра була зовсім непідготована — чули це і незнавці; зате наша „маслосоюзна“ публика дуже скромна у своїх вимогах щиро оплескувала добрі наміри авторів та ансамблю, які безумовно треба похвалити.

м. р.

З кіна.

КАСІНО: ХРЕСТОНОСНІ ПОХОДИ.

Давно заповіджена фільма „Хрестоносні походи“ моглаб сміло обійтись без реклями, колиб поруч неї поставити прізвище творця її, Сесіль де Міля. Всі фільми, що їх створив цей великий режисер мають у собі такий розмах, бравуру й акцію, що людина виходить з кіна під враженням їх просто приголомшена. Не інакше є воно і з „Хрестоносними походами“; використавши історичну тему, Сесіль Міль не тільки вплів у неї цікаву любовну інтриґу, що тримає в напрузі глядача до останнього моменту, але й вивів у фільмі сцени боїв та фанатичного захвату так, що перші з них примушують затискати уста, другі захоплюють і авдиторію Оба головні герої, Льорета Юнґ та Генрі Вількоксон — наче втілення мужеської боєвости й лицарськости та жіночої ніжности. Прикре в „Касіно“ одне: реклями забирають більш пів години часу і поки дочекаємося фільми — з нудьги відходить охота бачити її, хоч як вона цього варта.

—o—

Дивогляди.

СЕРЦЕ КОЛО ШЛУНКА.

До поліклініки в Кутаїсі привезли маленького хлопчину, що має дуже рідку аномалію: серце поруч шлунка виступає, наче великий боляк. Видко голим оком, як серце бється. Хлопчина зрештою зовсім нормальний і добре вчиться у школі.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

30-ліття читальні „Просвіти“ в Забережі. В неділю 6. X. ц. р. святкувала читальня „Просвіти“ в Забережі 30-літній ювилей свого істнування. По богослуженні в церкві та по панахиді за померших членів і голов читальні місцевий парох о. Іван Маркевич переповів історію читальні. Заснував її в 1905 р. пок. лікар д-р Янович; першим головою її був Михайло Дзедзінський. В 1924 р. посвячено власний дім читальні, який станув на ґрунті пок. Миколи Струтинського чи радше його доньки Марії Белей. В теплих словах привитав читальню з її ювилеєм о. парох. Пополудні в 1. годині при участі яких 1.000 людей із Забережа й доокомичних сіл Тисьменичан, Пахівки й Іваників відбувся на площі Івана Федорова коло млина фестин. Гостей витав голова читальні Михайло Ткачук. По дефіляді повитав гостей від філії „Просвіти“ у Станиславові її голова адвокат д-р Юліян Олесницький та м-р Кушнір. Дуже гарно випали вправи зі співами дівчат з Пахівки, Тисьменичан та Забережа й Іваників, а захопив усіх танок „Чумак“, виконаний гістьми з Тисьменичан під проводом Миколи Стеняви. На увагу заслуговують теж вправи дівчат і хлопців з Пахівки під кермою Івана Гушула. Свято закінчилось вечором інсценізацією „В поході“, що її вивели гості з села Пахівка. Аранжером був Л. Фіголь. По відспіванні національного гимну всі присутні розійшлися одушевлені домів.

З. Р.

БАКІВЦІ.

Місія у Баківцях, стрілиського деканату. В Баківцях, стрілиського деканату, відбулася 10-денна духовна місія від 10—20. VIII. ц. р. заходом місцевого пароха о. сов. Івана Мащака, під проводом оо. Редемптористів о. ігумена Карла Більке й о. Михайла Лемішки з Тернополя. Місії, що їх оо. пароxи кожного року щораз то в іншій парохії при помочи місіонарів уряджують, мають сповнити неабияку задачу в обнові життя в стрілиському деканаті. Ще кілька літ, а не буде вже в тому деканаті ніодної парохії, в котрій би благотворна і благоплодна апостольська рука місіонаря не справила ріллі людських серць! В день приїзду оо. місіонарів дня 10. VIII. вийшла їм назустріч почесна чета, що з процесією при звуках дзвонів супроводжала дорогих гостей до церкви. Перед церквою привитав місіонарів місцевий парох о. Мащак і побажавши їм найкращих успіхів у місійній праці, передав їм церковні ключі. Відтак о. ігумен Карло Більке виголосив першу місійну проповідь та заповів порядок місії. І понеслося Боже слово з уст місіонарів могутньою силою між нарід. Проповіди, виголошувані на переміну чотири рази денно, були глибоко релігійні й обдумані і стягали нарід на місію дуже численно. Крім наук для всіх виголошено окремі науки спеціяльно для дітей, в яких підготовано шкільну молодь до св. сповіди. Місійну сповідь розпочали місіонарі дня 13. VIII. З духовною поміччю приїздили всі конфеканальні отці на зарядження о. дек. Ковалева, а крім них кожного дня о. сов. Кузьмович парох Соколівки, бобрецького деканату. До св. Причастя приступило підчас цілої місії 5.296 людей. В часі місії заложено Братство Матери Божої Неустаючої Помочі. Кульмінаційною точкою був похід з трьома місійними хрестами — для Трибоківців, Репехова і Жабокруків — дня 20. VIII. Хоча це був будний день, взяло в поході участь поверх 10.000 людей з процесіями з отсих дванацяти церков: Баківці, Боринині, Вишня, Голдовичі, Дроговичі, Жабокруки, Калинівка, Кісело, Кологури, Лучани, Ліщин Любешка Волохова Любша, Мелна, Оріховці, Підбіре, Пятничани, Репехів Русятичі, Соколівка, Стрілиська Нові, Стрілиська Старі Трибоківці, Фрага і Юшківці. Похід з місійними хрестами тягнувся на 4 км. 650 м. Місія закінчилася закопанням місійного хреста, під котрим провідник місії о. ігумен Карло Більке виголосив останню прощальну науку, в часі якої ввесь нарід прирік виректися дявола і всіх слуг його. У своїй промові зложив о. Більке щиру подяку о. сов. Іванові Мащакові за влаштування св. місії, його дружині за гостинність та за великий труд підчас неї, а відтак подякував о. дек. Ст. Ковалеву і всім священикам, що своєю духовною поміччю причинились до звеличання цього великого свята покаяння і перемолення. Наприкінці уділив непроглядним масам народу апостольського благословення. Після того о. Мащак подякував оо. місіонарям за їх ревну і повну пожертування апостольську працю, за повну посвяту коло духового обновлення його парохії, щиро попрощав їх та побажав щасливої дороги. По зворушуючій промові під хрестом народ у піднесеному настрою духа розійшовся домів.

Листування Редакції.

Вп. А. Чернецький. Острів: Відповідь рішуче за довга, тому мусимо її скоротити.

Вп. Авторові допису про місію в Баківцях: Допис сильно спізнений, тому подаємо з нього тільки короткий витяг.

Вп. Дописувачеві, Бродки: Просимо прислати доповнення на обставину переслухання в громаді Красові щодо „демонстраційного вияву нехіті“... і т. д.

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 12. X. год. 8. веч. Аб. 1. „Музика на вулиці".

Неділя, 13. X. год. 12. пол. „Хлопці з площі Зброї"; год. 3.30 ціни найнижчі „Авантюра в раю"; год. 8. веч. „Музика на вулиці".

Понеділок, 14. X. год. 8. веч. Аб. 1. „Музика на вулиці".

Вівторок, 15. X. год. 8·15 веч. Концерт Йосифа Шмідта.

Театр Рівнородностей.

Нечинний.

Український Молодий Театр Заграва під кот. проводом Є. Блавацького.

Самбір

Субота 12. X. „Ой Морозе Морозенку..."

Неділя 13. X. Нова постановка! „Ой не ходи Грицю!.."

Понеділок 14. X. Премієра! „Обітована земля" О. Олесь.

Зі Самбора Театр відвідає Старий Самбір.

Цирк „Арена", вул. Городецька ч. 37.

Субота, 12. жовтня дві вистави: в год. 4·15 попол. і в год. 8·15 веч.

Неділя, 13. жовтня дві вистави: в год. 4.15 попол. і в год. 8.15 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Бунт молоді", „Мати, що вбила власну дитину".

АПОЛЬО: „Вапусь" (Димша).

АТЛЯНТИК: „Пепо" („Жінка за 1.000 рублів") фільма в рос. мові.

ВАНДА: „Віва Вілля".

ГРАЖИНА: „Дівчата в одностроях".

КАСІНО: „Хрестоносні походи" (реж. Сесіля Міля).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Чорт не жінка".

МАРУСЕНЬКА: „Бар-Міцве", „Живи та смійся".

МІРАЖ: „Поворот Франкенштайна" (Борис Карлов").

МУЗА: „Я збігдець".

ПАКС: „Молодий ліс" і додатки.

ПАЛЯС: „Дві кюасі".

ПАН. „Червоний султан" (Абдул Гамід) і додаток.

РАЙ: „Пісня козака" (Хозе Мохіка).

СВІТ: „Жінка в золотій клітці", „Дентист-чародій".

СОНЦЕ: „Біла одаліска", „В тіні хмародерів".

СТИЛЕВЕ: „Катюша" і ревія „Ланцюг щастя".

ТОН: „Іреля, королева пісні".

УТІХА: „Дон Хуан" і ревія.

ХИМЕРА: „Малий полковник" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Субота, 12. жовтня 1935.

Відень (506,8) 19.00 Форт твори Ліста, 19.30 Гумор у пісні, 20.10 Класично та сучасно (спів, музика), 22.10 Пісні й арії Зіка сопр.). **Братислава** (898,8) 20.00 „Княжна чардаша" оп. Кальмана. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 18.05 Спів. **Париж** (1648) 13.15 Легка муз., 21.00 Два фортепіяни, 21.45 „Гарна Галятея" ком. оп. Массе, „Філемон і Бавціс" оп. Гуно-да. **Берлін** (356,7) 19.00 Концерт солістів, 22.30 Вес. вечір. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Веселе пополудне, 22.30 Музика, форт. **Кельн** (455,9) 12.00 Музика, 20.10 Прогулька по країні оперетки. **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 19.15 Легка музика. **Міляно** (221,2) 11.30 Популярна музика. 13.10 Тріо, 20.40 Орх. вальси. **Рим** (420,8) 17.00 Концерт цитристів, 20.40 Вечір ораторій.

Неділя, 13. жовтня 1935.

Відень (506,4) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Популярна музика, 15.40 Смичк. квартет, 17.45 Із гір і долин — розр. концерт, 22.20 Пісні й балади (Єргер барит.). **Кошиці** (259,1) 17.30 Нар. пісні в супр. гітари, 17.55 Словно-муз. авд. для Закарпаття. **Прага** (470,2) 8.55 Сальон. квартет, 9.40 Клясс. музика. **Париж** (1648) 13.15 Музика, спів, 15.15 Пісоньки, 17.00 Театр Уяви: „Ле Клю о Марі" ком. Лябіша, „Бруіль депії Ваграм" ком. Лямбер-Тібу. 21.00 Спів, 21.45 Справжня Кармен. **Берлін** (356,7) 11.00 Пісні й рецитації, 11.30 Любовні пісні, 19.00 Солісти. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 19.30 Форт. ресітал. **Лийпціг** (382,2) 15.15 Вес. пісні, 18.25 Квартет, 19.21 Пісні в супр. гітари. **Мінхен** (405,4) 11.30 Віденські пісоньки, 15.05 Варіяції і фуга на тему Регера, Телемана (форт.) 21.00 Комп. концерт Жезнічека. **Будапешт** (549,5) 15.30 Циг. музика, 18.15 Легка музика, 19.40 „Граф Люксембург" оп. Легара. **Міляно** (221,2) 17.30 Легка музик 20.50 „Навуходоносор" оп. Вердія, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 20.50 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Субота, 12. жовтня 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт орх., 18.00 Концерт гармоністів, 13.25 Хвилинка для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 14.30 Оп. фрагменти з гр. пл., 15.00 „Границя" фрагм. із повісти Налковської, 15.15 Біржа, 15.25 Польська морська торговля, 15.30 Концерт орх. мандолінистів, 16.00 Лекція фр. мови. 16.15 Твори на скрипку в супр. форт., 16.30 Техн. скринька, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Сирівці як чинник госп. незалежности, 17.15 Новини в гр. пл. 17.45 Природ. гутірка: Лось, 17.50 Самоцвіт любавської землі Нове Місто, 18.00 Вес. авдиція для дітей, 18.30 Огляд видавництв, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Оп. дуети в гр. пл., 19.00 Як виглядав Єзуїтський город тому сто літ, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Завіщання Й. Пілсудського; Виїмки з творів Й. Пілсудського; орхестра, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Життя польських жінок у закордоні, 21.30 Гумор. 22.00 Осінню — концерт орхестри, спів. 23.05 Танк. музика

Неділя, 13. жовтня 1935.

9.00 Ранішня авд., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. огляд, 12.15 Симф. концерт (орх., спів: Гендріх сопр.); у перерві в год. 13.00 Театр Уяви: Фрагм. „Гвалт, що діється!" Ол. Фредра. 14.00 Фрагм. із повісти Богд. Карпатського: Ворота світа, 14.20 Сальон. музика з гр. пл., 15.00 Рільнича скринька, 15.15 Твори на цитру з гр. пл., 15.25 Огляд рільних продуктів, 15.38 Музика з гр. пл., 15.45 Як раціонально вихісновувати селянські ставки, 16.00 Хочемо бути діяльними людьми, 16.15 Октет, 16.45 Спів, 17.00 Танк. музика, 17.40 Словно-муз. авдиція. 18.00 Форт. ресітал, 18.30 Театр Уяви: „Вирятувана" Ян. Майсвера, 19.10 Рекл. концерт, 19.25, 21.45, 21.46 Спорт. вістки, 19.30 Гумпердінк: Івась і Гануся — фантазія з гр. пл., 19.45 Що читати — маринистична белетристика, 20·00 Концерт орх., спів, 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського. 20.50 Веч. денник, 21.00 На вес. львівській хвилі, 21.30 У каяку по Чорному Морі, 22.00 Трансм. з Берліна: Танцова музика, 23.05 Пробоєвики з гр. плит.

БІРЖА.

ГРОШІ.

На вчишній варшавській біржі нотовано такі курси: Бельгія 89.55, 89·78, 89.32, Берлін 213.70, 214.70, 212.70, Голяндія 360.15, 361.05, 359.25, Льондон 26·07, 26.20, 25.94, Ню Йорк чеки 5.31 і три четвертих, 5.34 і три чет-тих 5.28 і три ч-тих, Ню Йорк кабель 5.31 і сім восьмих, 5.35 і сім восьмих, 5.28 і сім восьмих, Париж 35.01·50, 35.10, 34.93, Прага 21.98, 22.03, 21.93, Стокгольм 134.30, 134.55, 133.65, Швайцарія 172.95, 175.38, 172.42, Італія 43.28, 43.40. 43.16.

Акції Польського Банку 89.00, Стараховичі 32.35.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.31—5·45 зол.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від — до	від — до
Мука пш. II. А.	27·50—28·00	
Мука пш. II. Б.	26·50—27·25	
Мука ж. I. кат.	24·00—24·50	
Мука житня II. кат. до 45%	23·00—23·50	
Мука житня раз. до 55%	22·00—22.50	
Мука ж. II. кат.	16.00—16.50	

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 11-го жовтня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванниям	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·80 „
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	3·80 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло, молоко і сметану вдержана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 11. X. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 90 дкґ.	за 1 кг.	0·85 зол
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·90 „
Качки	„	0·75 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОПОВІСТКИ.

Листи під шифрою „Призначіння" можна відібрати в Адміністрації.

Дво і пів-місячний дириґентський курс. Подану перед кількома днями коротку згадку про дириґентський курс доповнюємо точнішими інформаціями: Цьогорічний дириґентський курс для дириґентів церковних і просвітянських хорів при **Вищім Музичнім Інституті ім. М. Лисенка** у Львові улаштовує Музичне Т-во цього ж імени в **порозумінні з Матірнім Товариством „Просвіта" у Львові.** План навчання обіймає: дириґентуру, як головний предмет, загальні основи музики, слухові вправи (сольфеж), читання партитур, загальні відомости про інструментознавство, з гармонії та форм, з історії української музики, та пізнання української хорової літератури. До цих музичних предметів додається в цьому році ось які незвичайно важні предмети для працівників на культурному полі: режисерію для аматорських театральних гуртків, бібліотекарство і методику позашкільної освіти. Навчання відбуватиметься 2 і пів місяця щоденно від год. 9—13. Місячна оплата за науку курсу тільки 20 зол. (50 зол. за цілий курс). Кандидати мусять очевидно подбати про своє приміщення і прохарчування на час курсу. Певна кількість кандидатів може найти приміщення в Реміси. Бурсі при вул. Пасічній. Вписи відбудуться 14. жовтня 1935 р. між 9—12 та 15—19 год. в канцелярії Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, вул. Шашкевича 5, III. пов. Виклади почнуться у вівторок 15-го жовтня ц. р. Курс закінчиться іспитом і роздачею свідоцтв. Зголошення слати на адресу: Вищий Музичний Інститут ім. Лисенка Львів, ул. Шашкевича 5, тел. 237-15.

Комунікат.

Філія Т-ва „Просвіта" в Рогатині повідомляє про розвязання **Комітету Будови Народного Дому** в Рогатині, основаного при Філії „Т-ва „Просвіта" в Рогатині дня 22. червня 1923 р. за неділяльність і шкідливу роботу в некористь Філії.

Агенди Комітету перебрав Виділ Філії про що повідомляє краєві і закордонні часописи.

Виділ Філії Т-ва „Просвіта" в Рогатині.

Рогатин, 2. жовтня 1935.

Сирий білянс

Земельного Банку Гіпотечного С. А. у Львові,

на день 30. вересня 1935.

Чинний стан: Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім, П. К. О і Держ. Банку Рольнім 75.834.94. Заграничні валюти 32.555.50. Цінні папери: а) державні позички 166.884.78, б) заставні листи 32.053,89, в) акції 4.565.60. Консорціяльні інтереси 45.989.50. Краєві банки 68.604.43. Заграничні банки 55.318.11. Векслі 1,896.592.07. Біжучі рахунки (дебет. сальда) 593.300.62. Термінові позички 3,063.287.51. Належ. конвирз. договорів 498.201.58. Дім 474.469.31. Ріжні рахунки 1,979.669.83. Кошти і т. п. 220.316.93. Відділи 352.613.88. Довготермін. гіп. позички 215.722.72. Ріжні гіп. віддізу 31.630.22. Належности з титулу трансакцій девізових на термін. і репорт. Разом Зол. 9,807.611.42. **Довжний стан:** Власні капітали: а) закладовий 5,000.000, б) запасовий 237.309.65, в) прочі резерви 27.870.21, г) амортизаційний 165.694.69. Вклади: а) термінові 926.360.32, б) à vista 1,047.564.69. Біжучі рахунки (сальда кредит.) 407.870.57. Інкасові зобовязання 1.431.05. Реесконт 474.332.14. Дисконто акцептів Банку Акцепт 359.522. Краєві банки, Заграничні банки 1.398.89. Гіпотечні вірителі, Ріжні рахунки 280.245.33. Проценти, провізорії і ріжні зиски 309.494.55. Відділи 352.884.61. Заставні листи (облігації) 215.722.72. Акцепти, Зобовязання з титулу трансакцій девізових на термін. і репорт. Разом Зол. 9,807.611.42. Ґарантії 4.699. Інкасо: 23.772.69.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ „ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 450—
„ „ 1/2	„ 250—
„ „ 1/4	„ 130—
„ „ 1/8	„ 70

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10